

козъ повече, че тѣхнитѣ длѣжности не сж тѣй строго разпрѣдѣлени отъ задругата, каквото длѣжноститѣ на мжжетѣ задругари, и тѣхното врѣме не е тѣй изключително посветено на интереситѣ на задругата, каквото врѣмето на мжжетѣ. Домакинята е, която нарежда реда, по който задругаркитѣ сж длѣжни да мѣсятъ, да готвятъ за цѣлата задруга; тя е, която обсъжда, кога трѣбва да се остави свободно врѣме на Мария или Петкана, за да се погрижи съ кжщнитѣ работи на своята особна челядь — да види новороденото си дѣте, да прѣстои на болния си мжжъ, да попрѣде или потѣче, да позашие или да поопере нѣщо за себе си или за своитѣ. Прѣмо е отговорна домакинята за яденето и пиенето на цѣлата задруга, а нетрѣмо и за дрехитѣ на всѣка особена челядь, тѣй като тя и съ думи и съ примѣръ трѣбва да насърчава другитѣ задругарки на редъ и трудолюбие. Съ една дума тя има длѣжностъ да бди върху домашния поредѣкъ на цѣлата задруга; ако тоя поредѣкъ се наруши отъ нѣкоя жена, домакинята има право да ѝ направи забѣлѣжки, и въ случай на нужда, да я обади на мжжа ѝ или на баща ѝ, ако послѣдниятъ е въ задругата. Като вземемъ прѣдъ видъ, че женитѣ на задругата не сж роднина по кръвъ, като мжжетѣ, а сж снахи или етърви отъ разни челяди, ако не и отъ разни села, ние ще разберемъ, колко по-мжчно е положението на домакинята отъ онова на домакина, и колко тактъ се изискува отъ нея въ изпълнението на длѣжноститѣ ѝ и въ упражнението на правата ѝ.

Правата и длѣжноститѣ на мжжетѣ задругари могатъ да се резюмиратъ въ комунистическия принципъ: всѣкой споредъ силитѣ си, всѣкому споредъ нуждитѣ му. И дѣйстви-телно, врѣденъ билъ нѣкой задругаръ или неврѣденъ, здравъ или боленъ, той е длѣженъ, всичко, що спечели споредъ силитѣ си, да го внася въ задругата; и наопаки, жененъ ли билъ той или нежененъ, бездѣткинъ ли или съ цѣла дузина дѣца, задругата е длѣжна да му доставя и кжща и храна и облѣкло, споредъ нуждитѣ на челядѣта му. Ако дѣцата му сж голѣмшки, длѣжни сж и тѣ да помагатъ; но отъ друга страна, ако нѣкое момче иде на градската гимназия, задругата го подържа, както подържа и дѣцата му, ако е женено и се случи да се вземе отъ набора. Тая сжществена черта на нашитѣ задруги не дава ли имъ характера на комунистически